

Programmabegroting 2021

21-12-2020

4.1 Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid.

In deze paragraaf wordt ingegaan op:

- Ontwikkelingen op het gebied van belastingen.
- Beleid lokale heffingen.
- Overzicht lokale heffingen.
- Kwijtscheldingsbeleid.
- Overzicht lokale lastendruk.
- Prestatie- en kerngegevens.

Ontwikkelingen op het gebied van belastingen:

Duurzame alternatieven in lokale heffingen

Het regeerakkoord van het kabinet Rutte III kent ambitieuze plannen op het terrein van duurzaamheid. Ambities waaraan lokale overheden een bijdrage kunnen en willen leveren. Duurzaamheid kan op vele manieren worden gestimuleerd. Onder meer via financiële prikkels. Team Energie van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft het initiatief genomen tot deze inventarisatie van duurzame alternatieven in lokale heffingen. In samenwerking met team Financiën is er gekeken of de modelverordeningen voor de gemeentelijke belastingheffing een duurzamere invulling kunnen krijgen. Het doel is om op basis van deze inventarisatie te kiezen welke duurzame financiële prikkels op de korte termijn aan de modelverordening kunnen worden toegevoegd. Gemeenten kunnen daar dan, indien gewenst, mee aan de slag. De gekozen alternatieven worden uitgewerkt door deskundigen op juridisch gebied en er worden oplossingen gezocht voor de praktische uitvoering. Daarnaast is er gekeken naar de middellange en lange termijn om te komen tot een meer duurzame lokale belastingheffing.

Verruiming gemeentelijk belastinggebied

Vorig jaar heeft een kerngroep waarin onder meer de VNG en Ministerie BZK een rapport over de verruiming van de gemeentelijke belastingen opgesteld. Een voorbeeld daarvan is een invoering van een ingezetenenheffing. Het rapport is bedoeld als een naslagwerk voor een nieuw kabinet waaruit geput kan worden voor een eventuele verruiming van het gemeentelijke belastinggebied. Het rapport is sinds mei 2020 openbaar gepubliceerd.

Beleid lokale heffingen

Op 24 mei 2012 is er bij de besluitvorming over de nota financieel gezond onder andere besloten om de koppeling van de drie lokale heffingen (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) met ingang van 2015 los te laten. Wat betreft de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid. Voor wat betreft de lokale lasten is in het coalitieakkoord 2018-2022 vastgelegd dat terughoudend wordt omgegaan met verhogen, dit na te laten of te bezien waar verlaging toegepast kan worden.

Overzicht lokale heffingen

Hieronder staat een totaal overzicht aan van de heffingen (vrij aanwendbaar) en de gebonden heffingen (niet vrij aanwendbaar). Voor de 'gebonden' heffingen (retributies) zijn ook de kosten van de dienstverlening en het dekkingspercentage opgenomen. De 'gebonden' heffingen zijn wettelijk gehouden aan de norm van maximaal 100% kostendekkendheid.

Heffingen en niet gebonden Woonlasten (bedragen x € 1.000)	Opbrengst 2021	Dekkingspercentage	gebonden / niet gebonden
OZB	7.723	n.v.t.	niet gebonden
Afvalstoffenheffing	3.581	100%	gebonden
Rioolheffing	3.619	100%	gebonden
Overige belastingen:			
Woonforensenbelasting	5	n.v.t.	niet gebonden
Hondenbelasting	125	n.v.t.	niet gebonden
Precariobelasting	1.532	n.v.t.	niet gebonden
Toeristenbelasting	53	n.v.t.	niet gebonden
Marktgeden	14	100%	gebonden
Grafrechten	317	100%	gebonden
Algemene rechtenverordening		84%	gebonden
Titel 1 / burgerzaken	595		
Titel 2 / omgevingsvergunning	966		
Titel 3 / overige rechten	65		

Onroerende zaakbelasting

Voor het belastingjaar 2021 geldt de WOZ-waarde naar de peildatum 1 januari 2020. Als gevolg van de nog lopende herwaardering zijn de WOZ-waarden, de gemiddelde waardeontwikkeling en dus ook het tarief op dit onderdeel nog niet aangepast. Overigens zal de totale opbrengst van de OZB door de herwaardering niet veranderen. Immers wanneer de WOZ-waarde daalt wordt het tarief verhoogd en andersom. Per saldo blijft de OZB voor de belastingbetaler en de OZB-opbrengst voor de gemeente voor wat betreft de herwaardering gelijk. Het tarief van de OZB 2021 woningen eigenaren stijgt ten opzichte van 2020 met 2,5%.

Rekening houdend met een woning met een gemiddelde waarde van € 309.000 (peildatum 2020) betekent dit dat de OZB woning eigenaren met gemiddeld afgerond €8 per jaar stijgt.

Berekenen tarief	Tarief 2020	Waarde ontwikkeling	Indexering	Tarief 2021
Woningen eigenaren	0,1028%	p.m.	0,0026%	0,1054%
Niet-woningen eigenaren	0,2497%	p.m.	0,0062%	0,2559%
Niet-woningen gebruikers	0,1924%	p.m.	0,0048%	0,1972%

Onderstaand treft u ter vergelijking de OZB-tarieven en de gemiddelde aanslag voor een woningeigenaar aan van de omliggende gemeenten in 2020 op basis van COELO (Atlas van de Lokale Lasten 2020).

Gemeenten	Woningen Tarief eigenaar	Woningen Gemiddelde aanslag	Niet Woningen Tarief eigenaar	Niet Woningen Tarief gebruiker
Diemen	0,0836%	254	0,2581%	0,2452%